

BOUŘKA
Rozhlasová hra pro mládež

OSOBY:

Franta

Maminka

Tatínek

Tonda

Emil

Maruška

Maruščina maminka

Sestřička

Četník

Piráť

Kamelot

Soused

Učitel

Výpravčí

Voják

Voják 1

Voják 2

Pošťák

Muži a ženy na nádraží

I. PROLOG

Ulice

Kamelot: Včera. Dne 28. července 1914 zavraždili srbští atentátníci následníka rakousko-uherského trůnu Františka Ferdinanda D`Este i s manželkou.

Rakousko – Uhersko vyhlásilo Srbsku válku. Bělehrad je bombardován.

Maminka: Co si počnem, když tě pošlou do války?

Tatínek: Já jsem na vojáka moc starej.

Kamelot: Prvního srpna vyhlásilo Německo válku Rusku a zahájilo mobilizaci.

Maminka: To se celej svět zbláznil?

Tatínek: Neboj se. Do švestek je po všem.

Maminka: Já se nebojim. Já jsem vzteklá.

Voják: Všichni muži do věku 32 let ať se dostaví do velkých kasáren k mobilizaci a přísahám.

Sbor vojáků: *zpívá* Červený šátečku, kolem se toč, my jdeme na Srba nevíme proč.

Franta: Pane učitel! Pane učitel! Vy taky musíte do války?

Učitel: No jo, Franto. Od září vás bude mít pan učitel Matuška. Budete jeho první žáci, tak ho moc nezlobte!

Franta: To záleží, jakej bude.

Učitel: Všechny pozdravuj.

Franta: Natřete jim to, pane učitel! A brzo se vraťte!

Sbor vojáků: Budeme statečně a mužně bojovat proti kterémukoli nepříteli a podle vůle Jeho Veličenstva kdekoli, na vodě i na zemi, ve dne i v noci, v bitvách, v útocích, v bojích a v podnicích každého druhu, zkrátka na každém místě, v každý čas a za všech okolností ...

II. BOUŘKA

Hospodářství. Cinkání postroje. Kobyla frká.

Tatínek: Prrrrrr. No, hodná Bouřka. Franto, doběhni pro vodu, je celá splavená.

Maminka: Mám začít dělat oběd?

Tatínek: Ještě svezeme dvě fůry sena a můžeme jíst.

Maminka: Namočte si hlavy. Dneska to strašně pálí.

Voják: Pan Pilnáček?

Tatínek: Ano. Dobrý den. Přejete si?

Voják: Nesu vám písemný rozkaz z velitelství. Jste povinen odevzdat armádě všechny koně.

Tatínek: Proč? A na jak dlouho?

Voják: K válečným účelům. Pokud koně přežijí, vrátíme vám je.

Tatínek: Máme jen jednu kobylu. Nemůžu vám ji dát. Děláme seno. Bez koně se neobejdu.

Voják: Je to rozkaz.

Tatínek: Nemůžu, věřte mi. Na podzim musíme vyorat brambory. Vytahat dříví z lesa na zimu.

Voják: Já vás chápu. Ale nemůžu se o tom s váma dohadovat. Mám rozkaz.

Franta: Dobrý den. Napij se. Hodná. Můžu jí dát jabko? ...Tatínku?

Tatínek: Co?

Franta: Můžu jí dát jabko?

Tatínek: To víš, že jo. Co bys nemoh.

Voják: Vypřáhněte ji.

Tatínek: Počkejte. Ne před klukem. Přivedu vám ji večer.

Franta: Co se děje?

Voják: Mám rozkaz odvést koně hned.

Tatínek: Chtějí nám vzít Bouřku. Musí do války.

Franta: My vám Bouřku nedáme!

Voják: Vypřáhněte ji.

Tatínek vypřahá.

Franta: Můžu se s ní rozloučit?

Voják: Ale jo.

Franta vyskočí na koně.

Franta: Vijó! Bouřka! Jeď! Utíkej!

Voják: Stůj!

Tatínek: Franto! Zastav! Neblbni!

Voják: Stůj!

Výstřel. Zaržání koně. Pád. Franta vykřikne.

Tatínek: Co jste to udělal? Mohl jste ho zabít!

Voják: Ale...já jsem střílel do vzduchu.

Tatínek: Vždyť je to malej kluk, proboha.

Maminka: Co se děje?

Tatínek: Bouřka se splašila a Franta.

Maminka: Franto? Nebolí tě nic? Pojd' ke mně.

Franta: Ten chlap říká, že Bouřka musí do války.

Maminka: To jste střílel vy?

Voják: Ale jenom do vzduchu.

Maminka: Jste blázen! Máte víc štěstí než rozumu. Co kdyby se klukovi něco stalo?

Voják. Promiňte –

Maminka: Seberte si tu kobylu a táhněte k čertu s celou tou vaší válkou!

František: Mámo! Bouřku ne!

Maminka: Sebrali už koně všem sousedům, nedá se nic dělat. Běž dovnitř a umyj si ty odřeniny.

František: Bouřko. *Kobykla zaržá.* Dávej na sebe pozor.

Maminka: A ty jí sundej všechny kšíry. Ať si ji to hovado odvede třeba za ocas. Sbohem, pane.

III. TATÍNEK

Noc

Franta: Pane Bože, prosím tě, aby válka už brzo skončila. Aby se pan učitel vrátil. A hlavně, prosím tě, ochraňuj naší Bouřku. Aby měla co jíst a aby jí nebyla zima. Udělej, prosím, zázrak, by se jí všechny kulky vyhly a aby brzo našla cestu domů. Děkuju. Amen.

Za dveřmi v kuchyni.

Tatínek: Brambory musíte do měsíce vyorat. Soused vám půjčí krávu, už jsem to domluvil. Dobře je schovejte. Do zadního sklepa. A zaházejte nějakým harampádím. Kozu nezabíjej, budete potřebovat mlíko. Dole v kredenci je bandaska. Jsou v ní nějaké peníze na horší časy.

Maminka: Dávej na sebe pozor.

Tatínek: Do Vánoc jsem doma.

Maminka: Slib mi, že se vrátíš celej. A piš.

Tatínek: Slibuju.

Maminka: Pusu.

Otevřou se dveře.

Maminka: Nebud' ho. Já mu to ráno povim.

Tatínek: Chci ho jenom vidět. *Vejde dovnitř, šeptá.* Franto. Spíš?

Franta: -

Tatínek: Bud' hodnej, uč se a pomáhej mámě. Dobrou noc.

IV. ODJEZD

Nádraží. Ruch. Dav lidí. Syčení páry. Houkání lokomotiv.

Hlasy:

- Piš mi!
- Nahoře v kufru máš čerstvej chleba!
- Nebul, Anežko, mě nedostanou!
- Prodej tu motorku, po válce si koupíme novou.
- Miluju tě!
- - Pozdravuj děti. A dávej pozor na babičku.

Výpravčí: Ženský ustupte od toho vlaku, odjíždíme. *Píská*

Franta: Dobrý den. Nevíte, který vlak jede do města?

Výpravčí: Dneska žádnej.

Franta: Ale já musím do školy.

Výpravčí: No jestli mermomocí musíš, tak jedině pěšky. Ale já bych si na tvym místě udělal volnej den, máš ode mě omluvenku.

Franta: Ale jak to? V 7:05 vždycky jezdil vlak do města.

Výpravčí: Přeprava civilního obyvatelstva a zavazadel je přerušena. Přednost mají vojenský transporty. Vezou chlapy do války. Povidám, běž domů, škola ti neuteče.

Vlak se dává do pohybu

Sbor vojáků:

Šup sem, šup tam,
s náma už to nevyhrajou,
šup sem, šup tam,
nám už je to fuk!

Franta: Tam v tom vagónu! To je můj táta! Zastavte ten vlak!

Výpravčí: To nejde.

Franta: Táto!

Výpravčí: Kluku! Kam běžíš?

Franta běží podél rozjíždějícího se vlaku.

Franta: Táto! Kam tě to vezou?

Tatínek: Do války, Franto.

Franta: Tak vyskoč!

Tatínek: Já tam musím. Já se brzo vrátím.

Vlak zrychluje.

Franta: Počkejte! Stůjte!

Běží. Naskočí do jedoucího vlaku.

Hlasy:

- Hele, malej kluk.
- Co tady děláš?
- Kde máš uniformu?
- Čí je to dítě?

Franta: Já hledám tátu. *Prodírá se vojáky.* Zdovolením. Pardon. Promiňte, já musím dopředu.

Hlasy:

- To už rukujou i děcka?
- Kam se cpeš kluku?
- Tenhle vlak do školy nejede.

Soused: To je sousedovic kluk.

Franta: Tátóoooo!

Soused: Franto, co tady děláš?

Franta: Já hledám tátu, je v tomhle vlaku.

Soused: Jo, nastupoval do třetího vagónu. Ale tady nemůžeš bejt. Stalo se něco doma?

Franta: Ne. Ale já musím za nim. *Brečí* Já nechci, aby ho zastřelili. Přece říkal, že je na válku moc starej, že ho nepotřebujou.

Soused: Franto, to je nadělení. Vždyť tenhleten vlak staví až na frontě.

Franta: Tak s nim pojedu na frontu, mě je to jedno. Vezmete mě za nim?

Soused: No jo, pojď. Jak ses sem dostal, prosim tě?

Franta: Naskočil jsem za jízdy.

Soused: Co s tebou provedem?

Tatínek: Franto! Co tady děláš?

Franta: Pojedu s tebou.

Tatínek: Musíš zůstat s mámou.

Franta: Už jsem tady. Jedu s tebou. Najdeme spolu Bouřku.

Tatínek: Franto, neblbni! Já jedu bojovat.

Franta: Já mám nůž. Nebojím se.

Tatínek: Neblázni. Přece nenecháš mámu samotnou.

Franta: Já jsem –

Tatínek: - nepřemejšlel, to vidím.

Vlak brzdí.

Tatínek: Tady je ta pomalá zatáčka. Otevři ty dveře.

Soused: Co chceš dělat?

Tatínek: Dělej! Otevři je.

Otevření dveří. Vítr. Brzdy vlaku.

Tatínek: Skul se.

Vystrčí Frantu z vlaku. Franta vykřikne. Kutálí se po náspu.

Tatínek: Bože, ochraňuj ho.

Vlak uhání dál.

V. UHLOBARONI

Noc.

Tonda: Hele, tady někdo leží.

Emil: Mrtvola?

Tonda: Asi vypad z vlaku.

Emil: Puč mi sirky.

Škrtne.

Tonda: Je to kluk.

Emil: Padáme.

Tonda: Počkej. Šáhni na něj.

Emil: Šáhni si na něj sám, já na mrtvolu šahat nebudu.

Tonda: Dejchá. Probud' se. Profackuj ho.

Emil ho profackuje.

Franta: Táto, ne! Au.

Tonda: Nazdar.

Franta: Co se stalo? Kde to jsem?

Emil: Asi jsi vypadl z vlaku.

Franta: Nepamatuju se. Au. Strašně mě bolí hlava

Tonda: Škrtni ještě.

Emil Škrtně

Tonda: Máš jí rozbitou.

Emil: Teče ti krev.

Franta: Nemáte obvaz?

Tonda: Hahá. To teda vopravdu nemáme. Sundej si ten fešáckej šátek.
Zavážu ti to.

Emil: Hele a jak se menuješ si pamatuješ?

Franta: Jo. Franta. Pilnáček.

Tonda: Já jsem Tonda. To je Emil.

Emil: Jsme uhlobaroni!

Franta: Aha.

Tonda: Vodkuď seš?

Franta: Z Lužan.

Emil: To sem v životě neslyšel.

Franta: Nemáte doma mapu?

Emil: Prej doma.

Tonda: Prej mapu.

Franta: Nesmějte se mi. Já musim domů, za mámou.

Emil: My žádný doma nemáme.

Franta: A kde spíte?

Tonda: Táhle. U železnejch pecí. Je tam teplo od strusky.

Emil: Chceš to vidět?

Jede vlak.

Tonda: Emile! Vlak!

Přibržďuje a jede dál.

Emil: Sakra!

Franta: Co se stalo?

Tonda: Prošvihli jsme vlak s uhlím.

Emil: Říkal jsem ti, že jsme uhlobaroni.

Tonda: Teď kvůli tobě nemáme nic. Zejtra nám pomůžeš, jasný?

Emil: Skákat z vlaku už umíš. Jenom si musíš krejt hlavu.

VI. PEC

U vysoké pece.

Tonda: Tady si lehni.

Emil: Ne tak blízko.

Franta: Ale já jsem strašně vymrzlej.

Emil: Říkám ti, lehni si dál. Jeden kamarád se ve spánku otrávil a umřel. Ty plyny, co stoupaj z těch hald jsou nějaký jedovatý nebo co. To se zahřeješ. Koukej. Lehni se, zakutej se, jako já. A teď dejchej, pomalu. Nesmíš si tu zimu dovnitř pustit, víš. Jako kdyby vůbec nebyla. Netřást se, nedrkotat zubama, jenom zatnout svaly a dýchat. Za chvíli ti bude teplo.

Franta: Vy teda nemáte kde bydlet?

Tonda: Můj táta je ve válce a máma umřela na zápal plic.

Chtěli mě dát do sirotčince, tak jsem zdrhnul.

Franta: A co ty, Emile?

Emil: Tátu zastřelili a máma se z toho zcvokla. Potkal jsem Tondu, když jsem sbíral vajgly na tabák. Tonda mě vzal sem k pecím. A teď jsme uhlobaroni.

Franta: Ty jo, měl jsi pravdu, už je mi teplo.

Emil: No vidíš.

Franta: A co to teda znamená, že jste ty uhlobaroni?

Tonda: To se dovíš zejtra. Už spi.

Franta: šeptá Pane Bože, prosím tě, aby už válka brzo skončila. Ochraňuj Bouřku, nedopusť, aby jí zastřelili, opatruj tátu a řekni mu, že se mi nic nestalo a ukaž mi prosím cestu domů. Slibuju, že už budu hodnej a budu pořád s mámou. Slibuju.

Tonda: Nebreč.

Franta: Já nebrečím.

Tonda: Tak nebreč.

Franta: Děkuju. Amen.

IV. NA LOVU

U trati.

Tonda: Tady v tý zatáčce vlak vždycky brzdí.

Franta: Jo tak proto mě tady vyhodil z toho vlaku.

Emil: Počkej, tebe někdo vyhodil?

Franta: Jo.

Emil: A ty víš, kdo to byl?

Franta: Jo.

Emil: Tak to mu musíš rozbít držku.

Franta: To ne. On to myslel dobře.

Tonda: Jo? To bych chtěl vidět teda, vždyť si mohl bejt tuhej.

Franta: Ba ne. Zachránil mi život.

Tonda: Hele. Tady z toho patníku se vyhoupneš nahoru na vlak.

Franta: Co když spadnu pod kola?

Emil: Jo, to se klidně může stát. Musíš bejt mrštnej.

Tonda: My s Emilem vyskočíme z těch druhejch dvou patníkům. Až

budeš ve vlaku, začneš házet uhlí ven. Co nejvíc zvládneš. Asi za deset minut je další zatáčka a vlak znovu brzdí. Tam seskočíme.

Emil: V křoví jsou tam schovaný pytle. Ty si vezmeme a cestou zpátky sesbíráme to vyházený uhlí.

Tonda: Je to jasný?

Franta: Jo. Jasný. A co s tím uhlím pak?

Emil: No žrát ho nebudem.

Tonda: Prodáme ho. Připrav se.

Blíží se vlak. Brzdí.

Tonda: Dělej teď.

Tři těla dopadnou do vagónu.

Emil: Seš tu?

Franta: -

Emil: Franto?

Franta: Jo.

Tonda: No tak házej! Rychle.

Rachot vlaku.

Emil: Dělej. Víc.

Tonda: Připrav se.

Vlak brzdí.

Tonda: Skoč.

Kluci řvou a kutálí se. Dýchají.

Tonda: Jste celý?

Franta: Jo.

Emil: Celý.

Tonda: Pytle. Na. A fofrem. Sbíráme.

Franta: Nic nevidim.

Emil: To se rozkoukáš.

Tonda: Zejtra obejdeš baráky a prodáš to.

Franta: Vy se mnou nepůjdete?

Tonda: Tebe tu neznaj. Bude lepší, když půjdeš sám. Po nás dvou de tlustej knírač.

Franta: Co?

Emil: Četník. Posledně jsme mu utekli, ale má na nás spadeno a jenom čeká, až se ukážem ve městě, to je sichr.

Franta: Já ale musím za mámou.

Tonda: Ty se bojíš.

Franta: Nebojim.

Emil: Jojo. Bojíš.

Franta: Nebojim. Co mám teda dělat?

Tonda: Obejdeš baráky. Musíš nenápadně. A jenom naznačovat.

Emil: Ne že budeš na celou ulici vyřvávat, že prodáváš uhlí.

Franta: Nejsem blbej.

Tonda: Dvanáctce, sedmnáctce, pětatřicítce a čtyřiačtyřicítce se vyhni, tam by tě udali.

Emil: A bacha na tlustýho knírače.

Tonda: Pak se vrať k peci. Prachy si rozdělíme a můžeš si jít, kam chceš.

V. KNÍRAČ

Ulice. Franta se osměluje.

Franta: Dobrý den, jmenuju se František Pilnáček...ne, žádný jména...Dobrý den, nechtěli byste koupit trochu uhlí?...ne, ne, ne, žádný uhlí...Dobrej, paňmámo, tak tady máme podzim, že? Psali tuhle v novinách, že zima bude letos krušná...*rozesměje se* Dobrý den, tady vám nesu víte co, dělá to devadesát korun –

Četník: Kluku!

Franta: Tlustej knírač! - Dobrý den.

Četník: Dobrý, dobrý. Co že nejsi ve škole?

Franta: Já jsem tu jenom na návštěvě.

Četník: A u kohopak jsi na návštěvě?

Franta: U tety. Je nemocná. Maminka mě za ní poslala se slepicí.

Četník: A jakpak se jmenuje teta?

Franta: Teta Andula. Andula to...Dvořáková.

Četník: Tak paní Dvořáková stůně?

Franta: No jo, už je to tak, pane četník.

Četník: Tak už na ní taky trhlo. Řeknu ti, kluku, tvoje teta, ta snad neměla v životě ani rýmu.

Franta: Však to taky není nic vážného, ta slepice jí určitě postaví na nohy. Já už musím.

Četník: Počkej. A co Pepík, už se vrátil domů?

Franta: Jo jo.

Četník: A kdepak se schovával, darebák?

Franta: V hospodě se zapomněl, znáte to.

Četník: Kozel v hospodě? Jak se tam prosím tě zatoulal?

Franta: No to já nevím, ale bylo z toho pozdvižení. Vlezl tam, zabejčil se za výčepem a hospodská ho nemohla dostat ven. Já už doopravdy musím.

Četník: Počkej.

Franta: No?

Četník: Copak máš v tom pytli?

Franta: Je, pane četník, nemáte mapu?

Četník: Mám, samozřejmě, že mám mapu.

Franta: Moh bych se na ní podívat?

Četník: A co tam chceš vykukat?

Franta: Potřebuju se dostat domů, když teď nejezděj vlaky. Do Lužan.

Četník: Fíha. To je pěkná štreka.

Franta: Jo?

Četník: Dívej. Tady jsme my. A tadydle někde je Lukavice. To už je mimo

mapu.

Franta: Aha. A kolik je to tak kilometrů?

Četník: Dobřejch sto. Tajdle kolem trati, pak dlóuho lesem, pak přes řeku

–

Franta: Děkuju.

Četník: Počkej! Kam letíš?

Franta: Já musím za maminkou. Moc jste mi pomoh!

Četník: Kluk splašenej. Dyť sem ho moh kousek svízt. Kluku! Nechal sis tu ten pytel. *Štrachá v pytli.* Já to věděl. Uhlobaron. Já na to mám prostě nos. A je v tahu. No co, tak si dneska zatopíme a uděláme si topinky na kamnech. A se sádlem.

VI. LES

Prší. Frantovi kručí v břiše. Prodírá se křovím.

Franta: Pane bože, ochraňuj maminku, ochraňuj tatínka, podrbej Bouřku za uchem, až jí bude smutno a nesněž ještě, ať se může napást. A prosím tě, pane bože, dej, ať najdu aspoň suchou ostružinu, nebo planý jabko, nebo červivou švestku, nebo voříšek, nebo kus chleba, nebo vdolek pomazanej máslem a posypanej tvarohem, nebo buchtu s povidlama, nebo bramborák vosmaženej na sádle, nebo vánočku s rozinkama, nebo věpřo knedlo zelo, nebo šišky s mákem, nebo -

V lese zapraská. Franta ztichne.

Ozve se odfrknutí a praskání větviček. Tiché zaržání.

Franta: Koník! Čí seš? Pojd' ke mně, koníku. Šššššš. Neboj se. Kdo ti to udělal? Bolí tě to? *Kůň tiše zaržá.* Půjdeš se mnou. Co říkáš? *Kůň odfrkne.* Budu ti říkat Pirát, když nemáš oko. Stůj. *Vyhoupne se na koně.* Hodnej Pirát. Vijó. Máš žízeň? Za lesem bude řeka. Vijó, Piráte.

Kůň začne klusat.

VII. SEN

V lese. Zvuky nočního lesa.

Franta: Prrrr. Musíme si odpočinout. Já mam hlad, že bych si sežral ruku. Ty taky, vid'?

Piráť frkne.

Bouřka měla nejradši jabka. Takhle je vždycky strašně na hlas chroustala. *Předvádí* Štáva jí tekla z koutků a pěníla. Klidně sežrala dvě koryta jablek. Čím kyselejší, tím víc jí chutnaly. Chudák malá, ve válce jí asi jabka nedají.

Piráť zafuní.

No jo. Hlad se musí zaspát. Já si lehnu tady na tu větev, aby mě nic nesežralo. Ty hlídej. Kdyby někdo šel, strčíš do mě nosem, jo? Já seskočím z větve rovnou na hřbet a poběžíme pryč.

Piráť zaržá.

Tak dobrou noc, ať se ti zdá něco hezkýho. O jeteli a o ječměni a o voňavým seně a o nekonečnejch pastvinách a o cukříčku a – *už spí*

Piráť funí, strká do něj nosem.

Franta: Co se děje? Proč mě budíš?

Piráť: Máš návštěvu.

Franta: Ty mluvíš?

Piráť: Samozřejmě. Spíš by ses měl divit, že mi rozumíš.

Franta: No jo, to asi jo. Jakou návštěvu?

Piráť: Pojď blíž. Už je vzhůru.

Táta: Nazdar Franto.

Franta: Tati!

Táta: Nezlob se, že jsem tě vyhodil z toho vlaku. Jsem rád, že jsi celej.

Franta: Ne tati, já bych se měl omluvit. Neměl jsem tam skákat. Co chudák máma?

Táta: To já nevím. Ale musíš honem domů. Určitě má strach. S Pirátem to teď půjde rychlejc.

Franta: Vy se znáte?

Táta: Jo.

Piráta: Jsme tak trochu kamarádi.

Franta: Ale jakto?

Táta: Z války.

Piráta: Tam jsem přišel o to oko. Vystřelili mi ho a pak mě pustili do lesa. Nebyl jsem jim už dost dobrej.

Franta: Tebe taky už pustí?

Táta: Mě ještě ne.

Franta: Tak na Vánoce, jak jsi říkal?

Táta: Franta, bojím se, že ani do Vánoc doma nebudu. Ale další seno v létě už nasušíme a svezeme spolu, všichni tři.

Piráta: Seno! Vzdal bych se hřívý pro kupku sena!

Franta: Hned ráno vyrazíme domů, máme sena plnou stodolu. Co Bouřka, našel si Bouřku?

Táta: Nenašel, koukám na všechny černý kobyly, jestli nemají takovou lysinku jako Bouřka, žádná ale nebyla jako ona.

Franta: Až jí potkáš, řekni jí, že na ní nikdy nezapomenu, i když mám teď Piráta, nikdy!

Táta: Řeknu. A ty dej mámě pusu. Piráta, dovez mi ho v pořádku domů.

Piráta: Dovezu, neboj.

Franta: Ty už jdeš?

Táta: Musim. Už mě volají do útoku. Opatrujte se.

VIII. PROCITNUTÍ

V lese

Franta spadne z větve.

Franta: Au. Už jsem si zas natlouk sakra. Dobré ráno, Piráta.

Piráta frkne.

Franta: Aha. Ty teď budeš dělat, že neumíš mluvit.

Piráta zaržá.

Franta: Dobře, dobře. Uznávám. Je to tím, že nerozumím. Asi rozumím jenom v noci. Nebo to byl sen.

Piráta zafuní.

No, já si taky myslím, že nebyl. Něco takovýho jako na půl sen a na půl doopravdy.

Stůj. *Vyhoupne se na koně Vijó.* Hurá za senem a vdolkama!

Jedou.

Dneska musíme narazit na nějakou vodu a jídlo. Jinak domů nedojedeme. Já určitě ne. Mám už pusku a jazyk úplně popraskaný, vysušený. Piráte, kdyby se mi něco stalo, musíš dojít do Lužan. Tam je taková lipová alej a na konci té aleje jsou tři statky, ten poslední je náš. Musíš najít moji mámu a všechno jí povědět. Máma ti určitě rozumět bude. *Rozbrečí se.*

Proč jsem skákal do toho vlaku? Vždyť se domů nikdy už nedostanu. Pořád jenom les, les, les. Ale studánka žádná, nebo aspoň planá jabloň.

Piráta zaržá

Já bych bez tebe doopravdy umřel, kolena se mi podlamují, nedošel bych nikam.

IX. POLE

Franta: Dívej, Piráte, pole. *Mlaskne* No tak, jdeme, bude snídaně. Hni sebou. *Kůň frkne.* Tak já jdu sám. *Kůň zaržá.* Mám hlad.

Hm. Vdolky to nejsou, ale řepa taky dobrá.

Maruška: Ježkovy voči, ty seš černej.

Franta: Fuj, já sem se lek. Černej?

Maruška: Seš strašně špinavej.

Franta: Jo aha. Ty seš zas děsně hubená.

Maruška: Já jsem Maruška. Co tu děláš?

Franta: Franta. To je vaše pole?

Maruška: Ne.

Franta: V tom případě tady kradu řepu.

Maruška: V tom případě já taky. Jak dlouho si nejed?

Franta: Pár dní to bude. A ty?

Maruška: Čtyři dny. Sbírej.

Franta: Jo, sbírám. Ty bydlíš tady ve vsi?

Maruška: Jo.

Franta: A donesla bys pak mi trochu vody?

Voják 1: Koukej.

Voják 2: Co tady dělá kůň?

Maruška: Vojáci. K zemi.

Voják1: Není přivázaný. Vezmem ho do kasáren.

Franta: Ne, to je můj –

Maruška: Ticho.

Voják 2: Je tam někdo?

Voják 1: Zás tu někdo krade, vsad' se.

Voják2: Ukaž se. To je rozkaz.

Franta: Co budu dělat?

Maruška: Buď zticha a lež.

Voják 2: Jdem.

Voják 1: Co ten kůň?

Voják 2: Je na půl slepej, kašlem na něj.

Vejdou do pole. Blíží se kroky polem.

Voják1: Vylez. Stejně tě najdem.

Voják 2: Vzdej se!

Voják 1: A mám vás!

Franta: Zdrhej!

Děti se rozběhnou.

Voják1: Stůj, nebo střelím!

Franta: Piráte! Poběž! *Zapíská*

Ozve se výstřel. Maruška vykřikne.

Franta: Maruško!

Voják 2: Co blbneš?

Voják 1: Ježíšikriste!

Voják 2: Vždyť je to malá holka. Ty jsi střelil malou holku!

Voják 1: Já jsem nechtěl.

Franta: Pomoc.

Voják 1: Já jsem nechtěl. Pane Bože.

Franta: Pomozte mi. Maruško. Dejchej.

Voják 2: Stůj, nechod' tam. Musíme pryč.

Voják 1: Ale já jsem ji střelil.

Voják 2: Dělej. Pojd'. Nebo chceš dostat provaz?

Voják 1: Bože, odpusť mi.

Voják: Dělej!

Utečou.

Franta: Stůjte! Musíte mi pomoct. Stůjte!

Maruško. Slyšíš mě?

Maruška: Hm.

Franta: Musíš mi říct, kde bydlíš.

Maruška: Na...návsi...zelený vrata...naproti pumpě.

Franta: Vydrž. Já tě tam vezmu. Neboj se. Hlavně vydrž.

Maruška: Tady – to bolí -

Franta: Drž si tam ruce. Piráte. *Pískne.* Stůj. Dolů. Dolů. Musíš dolů,
Piráte. Lehni si. Řepu? *Piráta chroustá řepu.* Tak. Dolů. Hodnej. Dobrý?

Maruška: Hm.

Franta: Zatni zuby. A polož se na hřbet. Tak, ničeho se nemusíš bát, za chvíli jsme doma. Jdeme, Piráte. Pomalu.

X. U MARUŠKY

Ve světnici.

Sestřička klepe: Paní Medková?!

Maruščina maminka: Sestřičko. Dobře, že jste tady, pojd'te. Kde máte pana doktora?

Sestřička: Před týdnem narukoval.

Maruščina maminka: To ne. Panebože. *Pláč*

Sestřička: Nebojte se. Hodně jsem se toho od něj naučila. No tak, neplačte. Přineste teplou vodu, ano? A čistý šátek, nebo utěrku. *Připravuje si nástroje.* Maruško, to jsem já, sestřička Plamínková. Poznáváš mě?

Maruška: Hm.

Sestřička: Můžeš mluvit?

Maruška: Hm.

Sestřička: Co se stalo?

Paní Medková: Postřelili jí.

Sestřička: Kdo?

Franta: Vojáci. Sbírali jsme na poli řepu. Křičeli na nás, že jsme zloději. Utíkali jsme, ale jeden z nich vystřelil.

Paní Medková: Voda.

Sestřička: A ty jsi co za bubáka?

Paní Medová: To je Franta, přivezl Marušku, když se to stalo.

Sestřička: Jak dlouho ses nekoupal, kluku?

Franta: Ani se nepamatuju.

Sestřička: Tak dejte ještě vařit hrnec vody. A ty se pořádně vydrhneš, jasan?

Franta: Jasan.

Sestřička: I vlasy. Tady teď musí být čisto. Maruško, zkousni tu utěrku a drž se. Bude to hodně pálit.

Maruška zasténá.

Paní Medková: Ach bože, holčičko. Odpusť mi.

Sestřička: Neboj se. Ještě chvíli to musíš vydržet. Teď budu vošklivá. Zatni zuby. *Maruška zasténá.* Tady je mrška. Paní Medková umyjte tu kulku a zabalte ji do papíru.

Už to bude. Jenom pár stehů. Podejte obvaz. Zvedněte jí trošku. *Maruška vzlykne.* Už je to dobrý. Z nejhoršího jsme venku. Ta střela jí roztránila klíční kost. Nic horšího to snad nebude, dýchá normálně, ale zítra jí musíme dostat do nemocnice. Máte auto?

Paní Medková: Nemáme. Armáda nám ho zabavila.

Sestřička: Nějak to zařídím. Teď musí spát. Až se vzbudí, dejte jí hodně napít. Hlídejte ji. Franto, ty se mnou půjdeš na policii,

Paní Medková: To ne.

Sestřička: Je to svědek, paní Medková.

Paní Medková: Ale...ona byla na tom poli krást. Já jsem jí tam poslala.

Sestřička: Prosím vás, za pár kousků řepy se snad nestřílí, ne? Měla štěstí, že jí neprostřelili plíce. Franto, poznal bys ty dva?

Franta: Asi jo.

Sestřička: Dejte mi tu kulku a jdeme. Paní Medková, vy za nic nemůžete. Za to může válka. Vojáci se chovají jako prasata. Děti se střílet nesmí, ani ve válce. Ráno seženu auto a přijdu. Zatím ať Maruška odpočívá, kdyby jí bylo zle, doběhněte za mnou, kdykoli.

XI. ROZLOUČENÍ

Před nemocnicí.

Paní Medková: Moc ti děkuju. Jsi statečnej. A ten tvůj koník taky.

Franta: Tady je moje adresa. Ať mi Maruška napíše, až jí bude dobře.

Paní Medková: Tady máš něco na zub.

Franta: Ty jo. Kde jste sehnala čokoládu?

Paní Medková: Měla jsem jí schovanou v hrníčku v kredenci. Je pěkně stará.

Franta: Dejte jí Marušce.

Paní Medková: Ale ty máš před sebou dlouhou cestu.

Franta: S Pirátem jsem doma raz dva. Marušce bude chutnat víc. Je děsně hubená.

Paní Medková: Pojď ke mně, hrdino! Dávej na sebe, pozor jo?

Franta: Já už pojedu. Musim za maminkou.

Paní Medková: No jo. Uhánějte.

Franta vyskočí na koně.

Franta: Vijó, Piráte.

Odcválá pryč.

XII. DOMA

Na dvoře

Přijíždí pošťák na kole. Zacinká.

Pošťák: Paní Pilnáčková, tak konečně tu pro vás něco mám!

Maminka: No tak honem!

Pošťák: Dopis z fronty. Prosím.

Maminka: Sláva! Děkuju! Děkuju vám!

Pošťák: Věřte, že i mě se ulevilo, že pan Pilnáček konečně píše.

Nashlednou. Zacinká, odjede.

Maminka rozbaluje dopis

Maminka:

Moji milí doma,

tak jsme dorazili na frontu. Od rána kopeme zákopy. Jídlo je tu mizerný, k obědu pár lžic polívky *dál si jenom mumlá* To je zvláštní. *A mumlá si dál.*

Franta a Pirát přijíždějí k domu.

Franta: Mámo.

Maminka: Františku! Jsi to ty?

Franta: Maminko!

Maminka: Pojď sem!

Franta: Umačkáš mě!

Maminka: Kde jsi byl, ty uličníku?

Franta: Odjel jsem vlakem špatným směrem a potom jsem se dlouho vracel domů. Já ti to všechno povím.

Maminka: Seš celej! Nezdá se mi to.

Franta: Mami, promiň mi to.

Maminka: A co?

Franta: Že jsem tě tu nechal. Už budu furt tady s tebou, jo?

Maminka: No to si piš.

Franta: To ti posílá táta. *Dá jí pusy.*

Maminka: Táta?

Franta: Pirát se s ním kamarádí. Přivedl ho na návštěvu, když jsme spali v lese.

Maminka: Jakej Pirát? Nemáš horečku?

Franta: Tohle je Pirát. Náš novej kůň.

Maminka: Jednookej kůň. To snad není možný.

Franta: Zlobíš se? Pomůže nám vyorat brambory a nesní toho moc, slibujeme. A když se vrátí Bouřka, postavím mu stáj.

Maminka: To se mi snad zdá-

Franta: Mami?

Maminka: Podívej se, co nám táta píše.

Franta čte dopis

Moji milí doma,

tak jsme dorazili na frontu. Od rána kopeme zákopy. Jídlo je tu mizerný, k obědu pár lžic polívky, no polívky, mastná voda je to. Ještěžě mám pár tvarohovejch buchet z domova, jsou pořád dobrý.

Doufám, že vy dva už jste spolu pěkně doma. Bál jsem se, že jsem Frantovi ublížil, když jsem ho strčil z toho vlaku. A říkal jsem si, že snad z tý války uteču, aby na to maminka nebyla sama. Ale to by byla hloupost, protože by mě stejně chytli a zavřeli a bylo by to všechno ještě horší. A pak se mi jednou ve snu zjevil jednookej kůň a řekl mi (ten kůň totiž uměl mluvit), že je Franta v pořádku, a že už ho veze na hřbetě domů do Lužan. Já nevím, jak je to možný, ale vím jistě, že je to pravda. Tak vás oba objímám, posílám pusu a doufám, že brambory budou letos pěkný.

Pište

váš

táta

KONEC

